

VIESĢIMENE trim pusaudžiem no Japānas. Rokeni nezināja iemeslu, lai atteiktu trim ieinteresētiem bērniem no otras pasaules malas iepazīt Latviju, Valmieru, laukus, pļavas un mežus. Attēlā: pirmajā rindā — Edvards un Jusuke, aizmugurē Dace (no labās), Juki, Neo, Kaspars un Katrīna. Foto no personiskā arhīva

Priecājas par lielajām debesīm

Trīs skolēni no Japānas trīs nedēļas pavadījuši Latvijā. Pusaudži uzsver, ka šī viņiem bijusi īpaša vasara.

Ilze Kalniņa

Neo, Juki un Jusake dzīvo Osakā. Viņi ir pusaudži vecumā no 15 līdz 17 gadiem, kuri, sadarbojoties ar asociāciju, kas darbojas Kansai reģionā, raduši iespēju vasaras brīvdienas pavadīt kādā viesģimenē tūkstošiem kilometru tālu no saviem vecākiem un vecvecākiem.

«Iespēja un jauna pieredze,» sacīja jaunieši, kuri izvēlējušies Latviju, latviešu kultūru un sadzīvi skatīt un iepazīt tuvplānā. Šo iespēju viņiem piedāvā Rokenu ģimene no Rencēniem. Dace kopā ar vīru Kasparu un bērniem Katrīnu un Edvardu piekritusi būt par viesģimeni. Starp citu, jau otro vasaru.

«Neo pie mums ciemojas otro reizi. Kāpēc esam šo bērnu viesģimene? Man liekas, ka tā ir laba iespēja arī mums saprast citu kultūru, tradīcijas. Domāju, ka mūsu bērni no šiem jauniešiem daudz mācās. Viņi nāk no ļoti atšķirīgas vides, taču varam meklēt arī līdzīgo. Mūsu attiecības ir ļoti patiesas, cieņpilnas. Šie ir jaunieši, kurus tik daudz kas interesē, viņi priecājas par katru iespēju jauno iepazīt, uzzināt. Viņi ir klusi, mierīgi, kārtīgi, un īpaši var pamanīt, ka viņi ir apdomīgi. Viņi nekaitrējas apstāties, padomāt. Tu pajautā, un viņi apdomā atbildi! Vēl arī lielā vienkāršība. Acīmredzot tā ir kultūra, kurā dominē citas vērtības, un viena no tām ir šī vienkāršība: attiecībās, arī apģērbā, dzīvesveidā, viņi, liekas, neizprot ārīšķīgo,» vērtēja Dace Rokena,

kura arī ikdienā dzīves centrā liek jauniešus, plānojot dažādas viņu aktivitātes, izstrādājot, līdzdarbojoties projektos, kuru galvenā mērķauditorija ir gados jaunie. Dace piedalījies semināros, izmantojusi mācību iespējas Eiropas valstīs, bet neslēpj, ka Āzijas valstu kultūra, dzīvesveids viņu uzrunā īpaši.

«Liesma» jau pērn rakstīja par īpašo Latvijas un Japānas sadarbību, atgādinot, ka Japāna ar Latviju sadarbojas kopš 1991. gada un bija viena no pirmajām valstīm, kas Latviju atzina, kad tā tikko bija atguvusi neatkarību. Kopš 1993. gada Rīgā darbojas Japāņu valodas un kultūras vidusskola (tagad Rīgas Kultūru vidusskola), kas ir nozīmīga Japānas kultūras mantojuma un valodas popularizēšanas iespēja Latvijā. Pērnajā braucienā Neo bija skolniece, kura devusies tādā kā izlūkbraucienā uz Latviju, lai aplicinātu, ka viss ir tik labi, kā stāsta Kansai reģionā izveidotās Latvijas – Japānas biedrības pārstāvji, kuri ikdienā arī cenšas popularizēt Latviju Japānā, kuri tiekas, lai kaut reizi mēnesī runātu par latviešu tradīcijām un valodu, bet tagad pirms šī brauciena biedrība jau bija izveidojusi fondu, izsludinājusi pieteikšanos, lai uzņemīgākie jaunie japāņi varētu doties īpašās skolēnu brīvdienās.

Starp citu, par biedrību, kas darbojas Osakā starptautiska uzņēmuma paspārnē, ir interesants stāsts. Būt šajā biedrībā uzņemējiem vai privātpersonām ir tas pats, kas Latvijā līdzdarboties,

piemēram, «Lauvu klubā», pārsvarā šīs asociācijas biedriem ir biznesa intereses Eiropā, arī Baltijas reģionā, bet kā pievienotā vērtība ir labo darbu veikšana, kad apmaiņas programmu studentiem un tagad arī skolēniem tiek nodrošināta stipendija. Caur šo biedrību šajā vasarā Latvijā ieradusies trīs skolēni, taču tās pārstāvji neslēpj, ka vēlas darboties plašāk. Viņi jau tagad mudina atsaukties viesģimenes nākamajai skolēnu vasarai un aicina arī latviešus daudz kuplākā skaitā meklēt izglītības iespējas Japānā.

«Pērn mūs uzaicināja kļūt par

sēņot. Bijām Valmierā, Sajūtu parkā, peldējāties, bijām pie jūras. Mani vecvecāki dzīvo ārpus pilsētām, kurās daudz augstceltņu, bet laukos ir ezers, daba, taču tā nav tik mežonīga un vienkārša. Man tik ļoti patīk, ka te daba ir klāt, apkārt,» stāstīja Jusuke, bet Neo atgādināja jau pērn teikto: katra diena man šeit ir kā pārsteigums!

«Plašums man patīk, jo te var tik tālu redzēt. Nav kalnu, ēku, pie jums ir tik lielas debesis un mākoņi,» jūsmoja Neo, bet piecpadsmitgadīgā Juki bilda, ka viņai patīk pati Latvijas vasara,

“Latvijā ir ļoti laipni cilvēki, atvērti, pretimnākoši. Tas ir pirmais, ko pamanām

viesģimeni Neo. Šogad mums piedāvāja izmitināt un ar Latviju iepazīstināt jau divus jauniešus, bet beigās izrādījās, ka viņu ir trīs,» smējās Dace, spriežot, ka viņai nav bijis nekāda iemesla šo iespēju jauniešiem atteikt, jo viņu vēlme padzīvot ārpus ierastā neatstāj vienaldzīgu.

«Latvijā ir ļoti laipni cilvēki, atvērti, pretimnākoši. Tas ir pirmais, ko pamanām,» sacīja Juki, Jusuke un Neo, kuri nedēļas sākumā ciemojās arī «Liesmas» redakcijā.

16 gadus vecais Jusuke bija sajūsmā par Latvijas dabu, un viņš to sauca par pirmatnēju.

«Te ir iespēja iekļauties dabā, man patīk. Šeit katrs var iet mežā, lasīt ogas. Mēs bijām arī

jo ir pietiekami silts, bet nav tā mokošā karstuma, kas pašlaik valda Osakā. Ja lielpilsētā gaisa termometra stabiņš uzkāpjot pāri 35 grādiem, tad gan dzīvošana, gan strādāšana kļūstot apgrūtināta. Vēl japāņi novērtēja to, ka Latvijā ir tik gara un gaiša diena, kuras laikā iespējams tik daudz paveikt. Pie viņiem tumsa esot jau septiņos vakarā, rīta gaisma gan arī pirms sešiem.

Ja rūpīgi lasījāt japāņu bērnu domas, tad jau šajās atbildēs var just milzīgu domu atšķirību. Nedrīkst jau teikt par visiem, bet pusaudži no Eiropas atšķirīgo meklētu dzīvesveidā: apģērbā, materiālajās iespējās, bet šie bērni raugās dziļāk, atturīgāk un gudrāk.

Neo stāstīja, cik ļoti viņa izbauda atmosfēru viesģimenē, jo viņa satikusi ne tikai brīnišķīgus cilvēkus, bet arī mājdzīvniekus. Viņa izbauda to, ka var samīļot suni, ka bijusi iespēja doties uz Valmiermuižas staļļiem, mīļot zirgus un doties izjādēs.

«Arī ēdiens jums ir tik skaists, smaržīgs. Te es sajutu, ka katram dārzeņim ir sava garša, jo bija pierasts, ka viss porcijās ir sajaukts kopā, saliktas garšvielas. Te jutu, kā viss smaržo, var tik daudz paņemt no dārza,» jūsmoja Neo.

Dace stāstīja, ka viņi kā viesvecāki tiešām centušies japāņu bērnus iepazīstināt ar ikdienas dzīvi: braukuši pie kaimiņa, kam pīles, un ņēmuši olas, arī svaigu govju pienu turpat no zemnieka. Japāņu bērniem viss garšojis, viņiem patīcis arī lielais galds, pie kura kopīgi baudītas pusdienas un vakariņas, ilgā vakariņošana terasē, ugunsкура kuršana.

«Mājas dzīvē, kamēr jaunieši ir šeit, mēs neko nesamākslojam, dzīvojām, kā ierasts. Viņi vērtēja, ka mēs savā starpā daudz diskutējam, ka pieskaramies viens otram, samīļojam. Viņu kultūrā laikam šīs attiecības ir savrupākas. Tur ģimene ir liela vērtība, bet emocijas tiek mazāk izrādītas, tā es sapratu,» vērtēja Dace, paužot gandarījumu, ka nepilnu trīs nedēļu laikā, kamēr bērni ir Latvijā, izdevies izrādīt Valmieru, lauku pagastus, pļavas, mežus, jūru un arī Rīgu. Viesi pabijuši muzejos, aplūkojuši izstādes un īpašo galvaspilsētas arhitektūru.

«Bijām arī Okupācijas muzejā, pārrunājām Latvijas vēsturi, jo tas ir svarīgi, jauniešus interesēja. Izstaigājām arī Vecrīgu, bijām Centrāltirgū, parādot Latvijas dabas un lauku vēlšu bagātību. Mēs mājās sējām Jāņu sieru, cepām spēķa pīrāgus, un meitenes labprāt, kad bija pilsētā, devās arī šoppingā. Man liekas, ka labu iespaidu ne viņiem, ne mums kā viesģimenei netrūkst,» vērtēja Dace, sakot, ka šie jaunieši jau šajā nedēļas nogalē dosies atceļā, taču, ja viņai vēl kādreiz dzīvē būšot iespēja japāņus iepazīstināt ar Latviju, viņa to labprāt darīšot.

«Mani uzrunā satikto bērnu mērķtiecība,» tā Dace, kuras meitai Katrīnai ir 14, bet dēlam Edvardam 11 gadi.

«Katrīna ļoti interesējas par japāņu kultūru. Es nesaku, ka tagad vai drīzumā, bet pieļauju tādu iespēju, ka pieaugot, studējot kāds no mūsu bērniem arī varētu doties apmaiņas programmā uz šo tālo, bet ļoti īpašo un interesanto zemi,» sacīja Dace.

«Liesma» painteresējās, kādi ir uzņēmīgo Japānas jauniešu nākotnes plāni. Viņi mulsa, apdomājot atbildes, jo konkrētu dzīves un darba ceļu, protams, pusaudži vēl nezina, taču Juki neslēpa, ka vēlētos būt stiliste, Jusake stāstīja, ka labprāt strādātu par japāņu valodas skolotāju, bet Neo bija apdomājusi, ka varētu pievērsties pētniecībai, zinātnei vai darbam starptautisko attiecību jomā. Katrā gadījumā izglītības iegūšanas iespējas šie jaunieši tur augstā godā un cieņā, izmantojot apmaiņas programmas, viņi krāj dzīves pieredzi, kādu skolā nevar iemācīt.